

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
адміністрування
Кафедра менеджменту та адміністрування
СИЛАБУС
Управління соціальним розвитком організації

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

О.М.Руденко
(підпис) (прізвище та ініціали)

«26» серпня 2024 р.

Розробник (-и): Харченко Ю.П., д.е.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування

(назва кафедри)

Протокол від «26» серпня 2024 р. № 11

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

О.В. Попело
(прізвище та ініціали)

Тип дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Мова викладання	Українська
Рік навчання та семестр	4 рік, 8 семестр ОПП «Менеджмент»
Викладач (-і)	Харченко Ю.П., к.держ.упр., доцент
Профайл викладача (-ів)	https://pumo.stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/10/profil-vykladacha_harchenko-yu.p.21.09.2023.pdf
Контакти викладача	+380979373521 ycharhenkoyp@gmail.com

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Управління соціальним розвитком організації» належить до нормативних дисциплін, спрямована на формування фахових компетенцій здобувачів щодо менеджменту соціальної діяльності, а також його універсальних принципів та управлінського інструментарію.

2. Мета та цілі курсу.

Метою навчальної дисципліни «Управління соціальним розвитком організації» формування необхідних знань з соціального менеджменту, а також виокремлення важливої ролі шкіл менеджменту, теорій соціального управління, знання різноманітних типів організаційних структур служб соціальної роботи, функцій управління соціальною роботою на різних рівнях. Вивчення матеріалу дисципліни сприяє формуванню організаційно-управлінського мислення, вміння аналізу проблемних ситуацій, вироблення навичок прийняття політичних і управлінських рішень, готує фахівців до практичної діяльності управління підприємством.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- оволодіти системою знань із основ управління соціальним розвитком організації;
- знати функції, принципи і закономірності соціального менеджменту;
- вміти управляти трудовими ресурсами, знати мотиваційні теорії трудової діяльності;
- вміти застосовувати різноманітні стилі керівництва у відповідній ситуації, методи вирішення конфліктів;
- вміти організовувати й координувати соціальну роботу з різноманітними категоріями населення.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) має набути або розширити наступні інтегральну компетентність (ІК), загальні (ЗК) та фахові спеціальні (ФК) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ІК. Випускники бакалаврської програми отримують компетенції, які повністю, які повністю відповідають сучасним вимогам роботодавців, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук (ІК).

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 15. Здатність формувати демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК16. Здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички й практичні навички для розв'язання типових задач менеджменту.

3. Результати навчання

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (РН), передбачені освітньою програмою:

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

4. Пререквізити. Вивчення даної навчальної дисципліни здобувач розпочинає, прослухавши більшість навчальних дисциплін гуманітарного та професійного циклів.

Теоретико-методологічною базою вивчення цієї дисципліни є такі навчальні дисципліни, як: «Теорія управління», «Управління операційною системою організації», «Основи менеджменту», «Управлінський аналіз». Вивчення дисципліни «Управління соціальним розвитком організації» здійснюється разом з такими навчальними дисциплінами, як: «Менеджмент малих та середніх підприємств», «Управління ЗЕД». У свою чергу, знання з даної дисципліни забезпечують виконання комплексного тренінгу, здійснення науково-дослідної практики та переддипломну практику.

5. Обсяг курсу. Зазначте загальну кількість кредитів, кількість занять та годин самостійної роботи.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	22
Лабораторні заняття	18
Самостійна робота	80
Індивідуальне завдання – розрахункова графічна робота	
Всього кредитів – <i>вказати кількість кредитів</i>	4

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі види занять розроблені відповідно до кредитно-модульної системи організації навчального процесу

6. Тематика курсу.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління соціальним розвитком організації

Тема 1. Соціальне управління та соціальний менеджмент.

Сутність управління соціальною роботою. Соціальна політика. Соціальна сфера. Соціальне управління. Поняття менеджменту. Становлення і розвиток соціального менеджменту. Визначення сутності та змісту соціального менеджменту. Типологія менеджменту соціальної роботи. Сучасні підходи до розуміння менеджменту соціальної роботи. Управління соціальною роботою.

Тема 2. Моделі, методи, закони, принципи та функції соціального менеджменту.

Об'єкт та суб'єкт соціального менеджменту. Підходи, моделі та методи взаємозв'язку об'єктів та суб'єктів соціального менеджменту. Комплексний підхід соціального менеджменту. Складові елементи управління в контексті адаптаційного підходу. Методи побудови структури соціальної служби. Закони та принципи соціального менеджменту. Основні закономірності соціального менеджменту. Функції соціального менеджменту.

Тема 3. Організація і менеджмент соціальної роботи.

Поняття і структура соціальних організацій. Сутність соціальної організації. Ієрархія та управління в соціальних організаціях. Цілі організації. Стратегії організації. Різновиди соціальних організацій. Формальні організації. Неформальні організації. Ділові організації. Громадські спілки. Проміжні форми організацій. Асоціативні організації. Складні організації. Організації в менеджменті соціальної роботи. Управління організаціями. Загальні принципи властиві всім видам соціальної управлінської діяльності. Фактори впливу на організацію. Внутрішнє середовище організації. Функціональні сфери зовнішнього середовища.

Тема 4. Управлінська інформація та комунікаційні процеси.

Управлінська інформація та її види. Інформаційні технології. Інформаційна система. Операції з інформацією. Робота з текстовими документами. Робота з табличною інформацією.

Комунікаційні процеси. Канал зв'язку. Шум інформації. Комунікаційна мережа. Статистична обробка інформації та прогнозування ситуації. Розрахунки показників динаміки змін соціальних явищ.

Тема 5. Соціальне проектування.

Сутність соціального проектування. Соціальне проектування як специфічний та актуальний інструмент соціального менеджменту. Форми соціального проектування. Соціальне проектування нових організацій. Особливості сучасної соціальної організації. Структура управлінської логіки проектування. Етапи і принципи соціального проектування. Соціальна технологія проектування. Базові принципи соціального проектування. Менеджерські моделі в соціальній сфері.

Змістовий модуль 2. Особливості управління соціальним розвитком в організації

Тема 6. Управління соціальними конфліктами та стресами.

Сутність та причини конфлікту. Негативні та позитивні соціальні прояви конфлікту. Управління конфліктною ситуацією. Стилі поведінки в конфліктній ситуації. Переговори як процес співпраці. Стресові ситуації та управління ними. Симптоми стресу. Організаційні чинники стресу.

Тема 7. Кадрове забезпечення соціальної роботи.

Науково-практичні підходи до підбору та розміщенню кадрів в організаціях соціальної сфери. Кадровий потенціал менеджменту соціальної роботи. Структура управлінського персоналу менеджменту соціальної роботи в Україні. Ресурсне забезпечення соціального менеджменту.

7. Система оцінювання та вимоги. Поточний контроль – до 60 балів, в тому числі: присутність – 10 балів, практичні заняття – до 35 балів, розрахунково-графічна робота – до 15 балів. Семестровий контроль у вигляді екзамену проводиться під час сесії у вигляді тестування (максимум 40 балів).

Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до оцінки за іспит.

Загальна система оцінювання курсу	<i>Активна участь в роботі впродовж семестру (виконання тематичних завдань, виконання індивідуальних практичних завдань) /екзамен - 60/40</i>
Вимоги до РГР, КР, КП тощо	<i>Виконання розрахунково-графічної роботи оцінюється в 15 балів.</i>
Практичні заняття	<i>Підготовка усних відповідей з лекційного матеріалу, відповідь на питання самостійного опрацювання, виконання практичних завдань</i>
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>Наявність конспекту лекцій, активність протягом навчального семестру, мінімальна кількість балів 21.</i>

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління соціальним розвитком організації		25
1	Усні відповіді, підготовленість до практичних занять	5
2	Повнота та своєчасність виконання завдань	15
3	Присутність та активність на лекціях	5
Змістовий модуль 2. Особливості управління соціальним розвитком в організації		20
1	Усні відповіді, підготовленість до практичних занять	5

2	Повнота та своєчасність виконання завдань	10
3	Присутність та активність на лекціях	5
Розрахунково-графічна робота		15
Семестровий контроль (Екзамен)		40
Разом		0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

8. Політики курсу. Обов'язкова активна участь в обговоренні проблемних питань, участь у всіх видах контролю. У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів, він не допускається до складання заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»». Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання іспиту всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний іспит складається з двома теоретичними та одним практичним питаннями.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять очно у відповідності до затвердженого розкладу, крім випадків карантину (коли заняття проводяться дистанційно через Інтернет), а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл. Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу (принципи описані у Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» за посиланням: <https://www.stu.cn.ua/staticpages/akadem-dobrochesnist/>). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної

недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Політика дедлайнів

Своєчасність здачі завдань оцінюється в 1 бал. Відповідно, максимальна оцінка за невчасно здані роботи зменшується на зазначену кількість балів. Виключенням може бути наявність поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи, офіційна робота за фахом).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачам вищої освіти курсу можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, статті на науково-практичних конференціях тощо.

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час проведення підсумкового контролю.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти за даною спеціальністю з освітніх компонент, спрямованих на отримання компетентностей з курсу, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення «Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»» шляхом співставлення отриманих програмних результатів навчання та компетентностей. У випадку проходження подібного курсу з інших спеціальностей перезараховані можуть бути лише теми, зазначені в курсі відповідно до змістових модулів.

8. Рекомендована література

Базова

1. Харченко Ю. П. Аналіз впливу тіньової економіки на параметри інклюзивного розвитку регіону. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2022. № 2(30). С. 93-100.
2. Харченко Ю. Сучасний стан рівня соціальної стратифікації як компоненти забезпечення продуктивних сил регіонів України. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 3(27). С. 158-164. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-3\(27\)-158-164](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-3(27)-158-164) (0,8 д.а.).
3. Харченко Ю. Територіальна організація господарства та її інституціональне забезпечення в сучасних умовах. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 5, Том 2. Ст. 304-308. DOI: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=18543> (1,2 д.а.).
4. Харченко Ю. Інституціональні передумови капіталізації людського потенціалу. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 3(35). С. 39-49. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.08.058> (1,7 д.а.).
5. Балабанова Л. В., Сардак О. В. Соціальний менеджмент : підручник. К. : Центр учбової літератури, 2011. 468 с.
6. Богиня Д. П., Грішнова О. А. Соціальний менеджмент : навч. посіб. 3-тє вид. К. : Знання-Прес, 2012. 313 с.
7. Буряк П. Ю., Карпінський Б. А., Григор'єва М. І. Соціальний менеджмент : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2014. 438 с.

Інформаційні ресурси

Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL : <http://rada.gov.ua>

Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Офіційний сайт бібліотеки ім. В. Вернадського. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>

Офіційний сайт Наукової бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка». – Режим доступу: <http://library2.stu.cn.ua/v.ua/>

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

Львівська національна бібліотека України ім. В. Стефаника: офіційний сайт. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>.

Ресторатор : журнал для професіоналів ресторанного бізнесу - URL: <https://www.restorator.ua/magazine/categories/upravlinnya>

Інтернет-портал для управлінців - URL: <https://www.management.com.ua/>

Вікіпедія - URL: <https://uk.wikipedia.org/>

Онлайн навчальний посібник з менеджменту- URL: <https://www.managementstudyguide.com/all-subjects.htm>

Допоміжна:

1. Соціальний менеджмент : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Драган О. І. К. : ВД “Вініченко”, 2014. 298 с.
2. Соціальний менеджмент : підручник / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. К. : КНЕУ, 2019. 711 с.
3. Соціальний менеджмент : теорія та практика : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Драган О. І.К. : Знання, 2017. 272 с.
4. Хміль Ф. І. Соціальний менеджмент : підручник для студентів ВНЗ. К. : Академвидав, 2016. 488 с.